ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/1051 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Μαΐου 2023

για την τροποποίηση της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754 σχετικά με την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Συμφωνία της Λισαβόνας για την προστασία των ονομασιών προέλευσης και τη διεθνή καταχώρισή τους, της 31ης Οκτωβρίου 1958 («Συμφωνία της Λισαβόνας»), είναι μια Συνθήκη τη διαχείριση της οποίας έχει αναλάβει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ). Η Συμφωνία της Λισαβόνας δημιουργεί μια ειδική ένωση («ειδική ένωση») στο πλαίσιο της Ένωσης για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Είναι ανοικτή στα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η οποία υπογράφηκε στο Παρίσι στις 20 Μαρτίου 1883. Τα συμβαλλόμενα μέρη της πρέπει να προστατεύουν στο έδαφός τους τις ονομασίες προέλευσης των προϊόντων των άλλων συμβαλλόμενων μερών οι οποίες αναγνωρίζονται και προστατεύονται ως τέτοιες στη χώρα προέλευσης και έχουν καταχωριστεί στο Διεθνές Γραφείο του ΠΟΔΙ, εκτός εάν δηλώσουν εντός προθεσμίας ενός έτους από την παραλαβή της κοινοποίησης της καταχώρισης ότι δεν μπορούν να διασφαλίσουν την προστασία αυτή.

(2) Επτά κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας, συγκεκριμένα η Βουλγαρία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Ουγγαρία, η Πορτογαλία και η Σλοβακία. Η ίδια η Ένωση δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας της Λισαβόνας, καθώς μόνο χώρες μπορούν να προσχωρήσουν στην εν λόγω συμφωνία.

(3) Μετά την επανεξέταση της Συμφωνίας της Λισαβόνας, στις 20 Μαΐου 2015 η διπλωματική διάσκεψη του ΠΟΔΙ ενέκρινε την Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις ([1]) («Πράξη της Γενεύης»). Η Πράξη της Γενεύης επεκτείνει την προστασία των ονομασιών προέλευσης σε όλες τις γεωγραφικές ενδείξεις και επιτρέπει σε διακυβερνητικούς οργανισμούς να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη της.

(4) Στην απόφασή του της 25ης Οκτωβρίου 2017 ([2]), το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Δικαστήριο») έκρινε ότι η διαπραγμάτευση της Πράξης της Γενεύης εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα την οποία απονέμει στην Ένωση το άρθρο 3 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής που αναφέρεται στο άρθρο 207 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

(5) Στις 27 Ιουλίου 2018 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την προσχώρηση της Ένωσης στην Πράξη της Γενεύης βάσει του άρθρου 207 και του άρθρου 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) ΣΛΕΕ. Λαμβανομένης υπόψη της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης όσον αφορά τη διαπραγμάτευση της Πράξης της Γενεύης, η συγκεκριμένη πρόταση προέβλεπε ότι μόνον η Ένωση θα προσχωρήσει στην εν λόγω Πράξη.

([1]) ΕΕ L 271 της 24.10.2019, σ. 15.

([2]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 2017, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Αναθεωρημένη Συμφωνία της Λισσαβώνας), C-389/15, ECLI:EU:C:2017:798.

(6) Στις 7 Οκτωβρίου 2019 το Συμβούλιο εξέδωσε ομόφωνα την απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 ([3]) σχετικά με την προσχώρηση της Ένωσης στην Πράξη της Γενεύης σύμφωνα με το άρθρο 293 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ. Το άρθρο 3 της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754 ορίζει ότι τα κράτη μέλη που το επιθυμούν έχουν το δικαίωμα να επικυρώσουν την Πράξη της Γενεύης ή να προσχωρήσουν σε αυτήν, κατά περίπτωση, μαζί με την Ένωση, προς το συμφέρον της Ένωσης και με πλήρη σεβασμό της αποκλειστικής της αρμοδιότητας. Το άρθρο 4 της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754 ορίζει ότι η Ένωση και όσα κράτη μέλη έχουν επικυρώσει την Πράξη της Γενεύης ή έχουν προσχωρήσει σε αυτήν εκπροσωπούνται στην ειδική ένωση από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Το άρθρο 4 της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754 ορίζει περαιτέρω ότι η Ένωση είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της άσκησης των δικαιωμάτων και της τήρησης των υποχρεώσεων της Ένωσης και των κρατών μελών που επικυρώνουν την Πράξη της Γενεύης ή προσχωρούν σε αυτήν.

(7) Σε δήλωση η οποία καταχωρίσθηκε στα πρακτικά του Συμβουλίου σχετικά με την έκδοση της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754, η Επιτροπή εναντιώθηκε στη δυνατότητα να επιτρέπεται σε όλα τα κράτη μέλη που το επιθυμούν να επικυρώσουν την Πράξη της Γενεύης ή να προσχωρήσουν σε αυτήν μαζί με την Ένωση. Ωστόσο, η Επιτροπή δήλωσε, επίσης, ότι θα ήταν διατεθειμένη να συμφωνήσει να επιτραπεί στα επτά κράτη μέλη που είναι ήδη συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας και έχουν καταχωρίσει πλείονα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας δυνάμει της εν λόγω Συμφωνίας να προσχωρήσουν στην Πράξη της Γενεύης προς το συμφέρον της Ένωσης.

(8) Η Πράξη της Γενεύης άρχισε να ισχύει στις 26 Φεβρουαρίου 2020, τρεις μήνες μετά την κατάθεση του εγγράφου προσχώρησης της Ένωσης, με αποτέλεσμα ο αριθμός των συμβαλλομένων μερών να ανέρχεται στα πέντε που απαιτούνται.

(9) Στις 17 Ιανουαρίου 2020 η Επιτροπή άσκησε προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα να ακυρωθεί εν μέρει η απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 λόγω παράβασης του άρθρου 218 παράγραφος 6 και του άρθρου 293 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, της αρχής της δοτής αρμοδιότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 ΣΕΕ, της αρχής της θεσμικής ισορροπίας και του δικαιώματος πρωτοβουλίας της Επιτροπής, καθώς και, επικουρικώς, λόγω παράβασης του άρθρου 2 παράγραφος 1 και του άρθρου 207 ΣΛΕΕ, και λόγω παράβασης της υποχρέωσης αιτιολόγησης.

(10) Η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση (ΕΕ) 2019/1754, στο μέτρο που η εν λόγω απόφαση δίνει το δικαίωμα σε όλα τα κράτη μέλη να προσχωρήσουν στην Πράξη της Γενεύης. Ωστόσο, η Επιτροπή ζήτησε επίσης από το Δικαστήριο να διατηρήσει τα αποτελέσματα των τμημάτων της εν λόγω απόφασης των οποίων την ακύρωση ζητεί, ιδίως δε κάθε χρήση της εξουσιοδότησης προσχώρησης στην Πράξη της Γενεύης που έχει γίνει πριν από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Δικαστηρίου από τα επτά κράτη μέλη που είναι ήδη συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας. Η Επιτροπή επισήμανε ότι θα μπορούσε, κατ' εξαίρεση, να αποδεχθεί συμβιβασμό σύμφωνα με τον οποίο τα επτά κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας δύνανται να προσχωρήσουν στην Πράξη της Γενεύης προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα σχετικά με τη συνέχεια των δικαιωμάτων.

(11) Στην απόφασή του στις 22 Νοεμβρίου 2022 ([4]), το Δικαστήριο ακύρωσε το άρθρο 3 και, κατά το μέτρο που περιέχει αναφορές στα κράτη μέλη, το άρθρο 4 της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754.

(12) Στην απόφασή του στις 22 Νοεμβρίου 2022, το Δικαστήριο αναγνωρίζει επίσης την ανάγκη για διατήρηση της χρονικής προτεραιότητας και της συνέχειας της προστασίας των ονομασιών προέλευσης που έχουν καταχωριστεί δυνάμει της Συμφωνίας της Λισαβόνας στα επτά κράτη μέλη τα οποία ήταν ήδη συμβαλλόμενα μέρη της εν λόγω συμφωνίας, ιδίως σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 ΣΕΕ, προκειμένου να προστατευτούν τα κεκτημένα δικαιώματα που απορρέουν από τις εν λόγω εθνικές καταχωρίσεις. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα αποτελέσματα των ακυρωθέντων τμημάτων της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754 θα πρέπει να διατηρηθούν για τα κράτη μέλη που έχουν ήδη κάνει χρήση της εξουσιοδότησης να επικυρώσουν την Πράξη της Γενεύης ή να προσχωρήσουν σε αυτήν έως την έναρξη ισχύος νέας απόφασης του Συμβουλίου, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

(13) Λαμβανομένων υπόψη της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης και της δυνατότητας της Ένωσης να προσχωρήσει στην Πράξη της Γενεύης, μόνο σε συγκεκριμένες δεόντως αιτιολογημένες και ειδικές συνθήκες μπορεί να επιτραπεί στα κράτη μέλη, προς το συμφέρον της Ένωσης, να προσχωρήσουν μαζί με την Ένωση.

([3]) Απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις (ΕΕ L 271 της 24.10.2019, σ. 12).

([4]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2022, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-24/20, ECLI:EU:C:2022:911.

(14) Το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1753 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]) ορίζει μεταβατικές διατάξεις για τις ονομασίες προέλευσης που προέρχονται από κράτη μέλη και έχουν ήδη καταχωριστεί βάσει της Συμφωνίας της Λισαβόνας. Βάσει των εν λόγω διατάξεων, τα επτά κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας γνωστοποίησαν στην Επιτροπή, έως τις 14 Νοεμβρίου 2022, ότι είχαν επιλέξει να ζητήσουν τη διεθνή καταχώριση δυνάμει της Πράξης της Γενεύης για τις ονομασίες προέλευσης που έχουν ήδη καταχωριστεί δυνάμει της Συμφωνίας της Λισαβόνας.

(15) Δεδομένων των εν λόγω ειδικών συνθηκών, ενδείκνυται να τροποποιηθεί η απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 προκειμένου να επιτραπεί, με πλήρη σεβασμό της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης, στα επτά κράτη μέλη που ήταν συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας πριν από την έναρξη ισχύος της Πράξης της Γενεύης να επικυρώσουν επίσης την Πράξη της Γενεύης ή να προσχωρήσουν σε αυτήν, αποκλειστικά και μόνο στον βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για τη διατήρηση, προς το συμφέρον της Ένωσης, της χρονικής προτεραιότητας και της συνέχειας της προστασίας των ονομασιών προέλευσης οι οποίες έχουν ήδη καταχωριστεί από τα εν λόγω κράτη μέλη δυνάμει της Συμφωνίας της Λισαβόνας.

(16) Συνεπώς, η απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της απόφασης (ΕΕ) 2019/1754

Η απόφαση (ΕΕ) 2019/1754 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Επιτρέπεται στα κράτη μέλη που ήταν συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας της Λισαβόνας στις 26 Φεβρουαρίου 2020, ήτοι στη Βουλγαρία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ουγγαρία, την Πορτογαλία και τη Σλοβακία, με πλήρη σεβασμό της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης, να επικυρώσουν την Πράξη της Γενεύης ή να προσχωρήσουν σε αυτήν, μαζί με την Ένωση, αποκλειστικά και μόνο στον βαθμό που η προσχώρησή τους είναι αναγκαία για τη διατήρηση, προς το συμφέρον της Ένωσης, της χρονικής προτεραιότητας και της συνέχειας της προστασίας των ονομασιών προέλευσης οι οποίες έχουν ήδη καταχωριστεί από τα εν λόγω κράτη μέλη δυνάμει της Συμφωνίας της Λισαβόνας και για τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1753 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1753 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με τις ενέργειες της Ένωσης μετά την προσχώρησή της στην Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις (ΕΕ L 271 της 24.10.2019, σ. 1).»·

2) στο άρθρο 4 παράγραφος 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η Ένωση και τα κράτη μέλη τα οποία έχουν επικυρώσει την Πράξη της Γενεύης ή έχουν προσχωρήσει σε αυτήν σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας απόφασης, εκπροσωπούνται στην ειδική ένωση από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 ΣΕΕ. Η Ένωση είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της άσκησης των δικαιωμάτων και της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 3 της παρούσας απόφασης.».

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1753 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με τις ενέργειες της Ένωσης μετά την προσχώρησή της στην Πράξη της Γενεύης της Συμφωνίας της Λισαβόνας για τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις (ΕΕ L 271 της 24.10.2019, σ. 1).

Βρυξέλλες, 22 Μαΐου 2023.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
E. BUSCH